

Ruimtelijke onderbouwing fase 3 herinrichting oostelijke schootsvelden Sittard

Gemeente Sittard-Geleen

Ruimtelijke onderbouwing fase 3 herinrichting oostelijke schootsvelden Sittard

Gemeente Sittard-Geleen

Rapportnummer:	213x00483_1
Datum:	7 maart 2018
Contactpersoon opdrachtgever:	De heer H. Giesen (gemeente Sittard-Geleen)
Projectteam BRO:	Dhr. Mr. R. Osinga (BRO), mevr. S. Driessen, MSc (BRO), Bureau 4
Trefwoorden:	Ruimtelijke onderbouwing, herinrichting oostelijke schootsvelden, fase 3, Sittard, gemeente Sittard-Geleen
Bron foto kaft:	Hollandse Hoogte 4
Beknopte inhoud:	Ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van de vergunningaanvraag voor fase 3 van de herinrichting van de oostelijke schootsvelden te Sittard, bestaande uit het verwijderen van een deel van de volkstuinen aan de oostzijde van de schootsvelden en de realisatie van de buitengracht.

BRO Vestiging Tegelen
Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
T +31 (0)77 373 06 01
E info@bro.nl

Inhoudsopgave

pagina

1. INLEIDING	3
1.1 Algemeen	3
1.2 Planvoornemen	4
1.3 Vigerend bestemmingsplan	5
1.4 Opbouw ruimtelijke onderbouwing	8
2. GEBIEDS- EN BESLUITPROFIEL	9
2.1 Gebiedsprofiel	9
2.2 Besluitprofiel	10
2.3 Ruimtelijke en stedenbouwkundige effecten	11
3. BELEIDSKADER	13
3.1 Rijksbeleid	13
3.2 Provinciaal beleid	15
3.3 Gemeentelijk beleid	17
4. OMGEVINGSASPECTEN	21
4.1 Milieuaspecten	21
4.1.1 Bodem	21
4.1.2 Geluid	21
4.1.3 Luchtkwaliteit	21
4.1.4 Externe veiligheid	22
4.1.5 Milieuzonering	24
4.1.6 Milieueffectrapportage	25
4.2 Archeologie	25
4.3 Cultuurhistorie	27
4.3.1 Algemeen	27
4.3.2 Onderbouwing ingrepen fase 3 vanuit cultuurhistorie	28
4.3.3 Conclusie	29
4.4 Flora en fauna	30
4.5 Leidingen en infrastructuur	33
4.6 Verkeerskundige aspecten	33
4.7 Waterhuishouding	33
5. ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	36

6. AFWEGING VAN BELANGEN	37
---------------------------------	-----------

7. PROCEDURE, OVERLEG EN PLANSTUKKEN	39
---	-----------

BIJLAGEN

Bijlage 1: Begrenzing besluitgebied

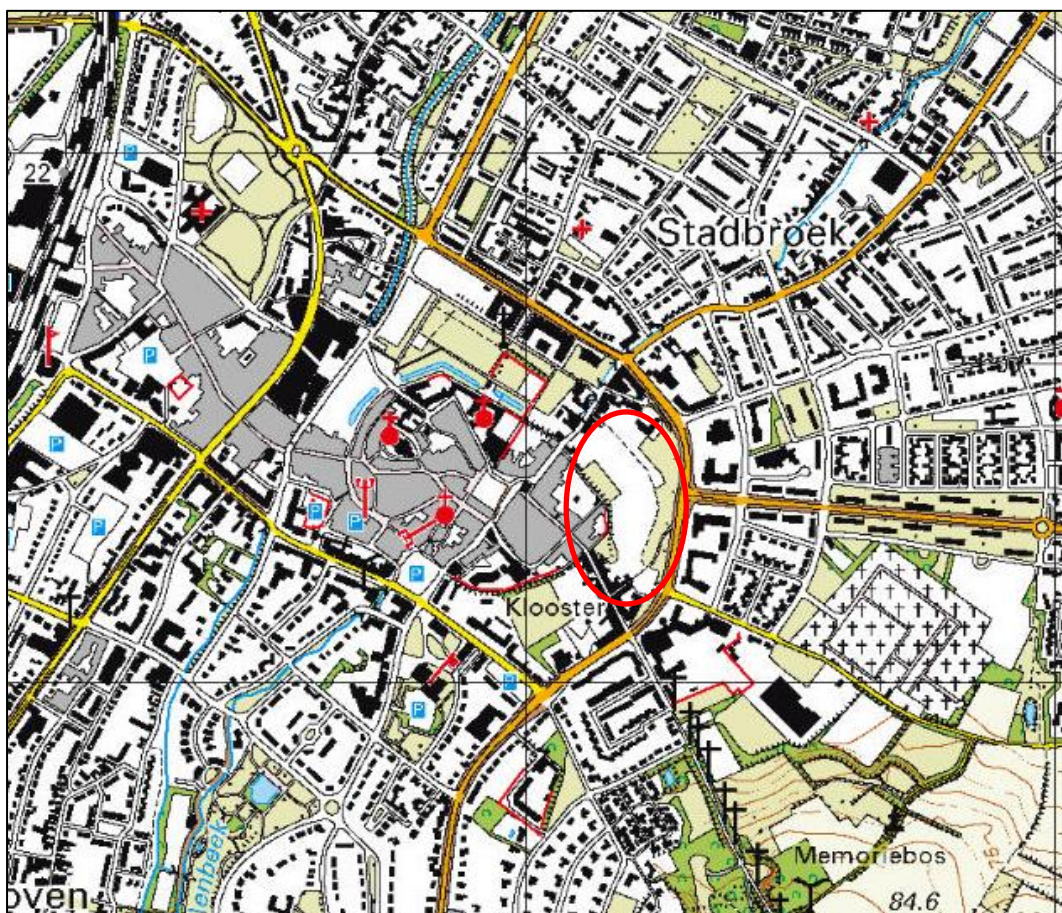
SEPARATE BIJLAGEN

- SOB Research, *IVO-P en IVO-Overig 'Plangebied Fort Sanderbout e.o., Sittard, Gemeente Sittard-Geleen: Evaluatierapport*, januari 2017
- Ecologica BV, *Notitie quickscan beschermde flora en fauna gracht fort Sanderbout te Sittard*, kenmerk P2017/18, 20 maart 2017
- Ecologica BV, *Rapportage veldonderzoek vleermuizen fort Sanderbout, in Sittard*, kenmerk P2017/18, 28 september 2017

1. INLEIDING

1.1 Algemeen

De gemeente Sittard-Geleen heeft het voornemen om de oostelijke schootsvelden in Sittard opnieuw in te richten. Dit voornemen maakt onderdeel uit van een totaalvisie voor de binnenstad van Sittard (met name het Masterplan 'Zitterd Revisited'). De oostelijke schootsvelden zijn gelegen aan de oostzijde van het centrum van Sittard en worden globaal gezien begrensd door de stadswal Fort Sanderbout, de Paardestraat, de President Kennedysingel en de Putstraat.

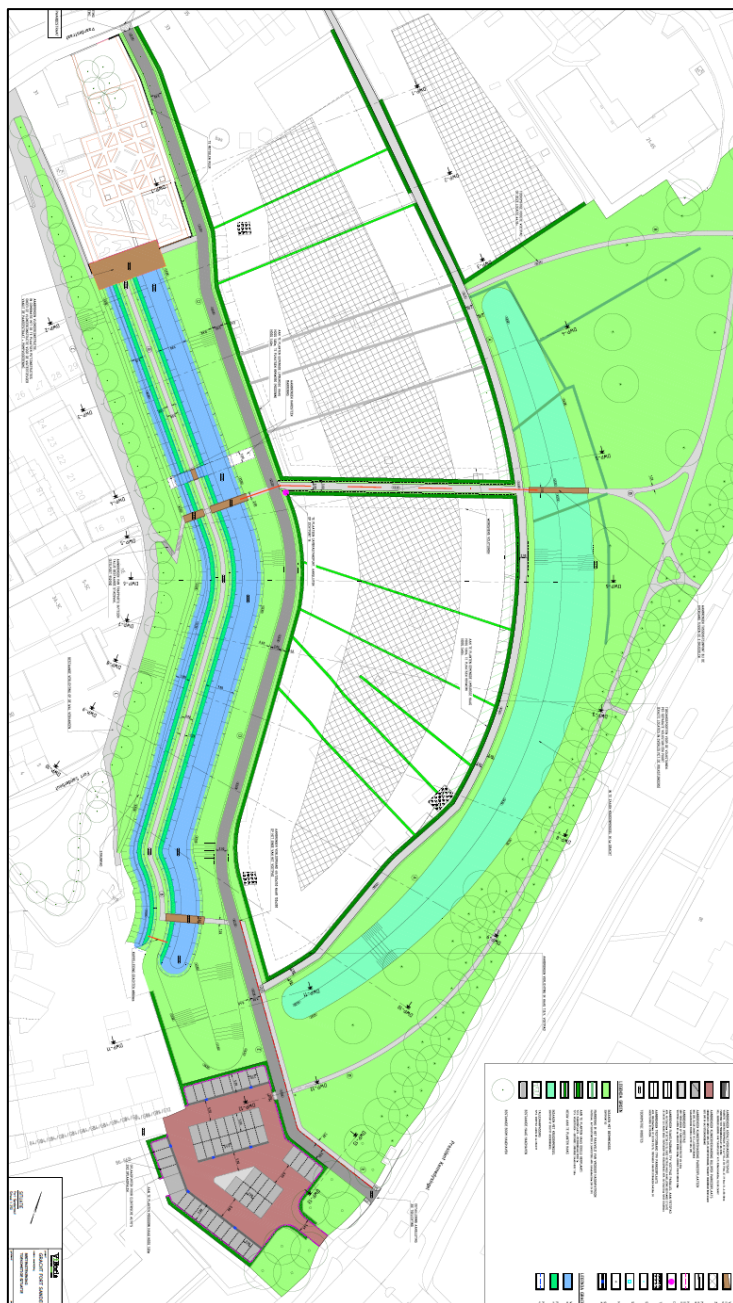

Topografische kaart met globale ligging besluitgebied (rood omcirkeld) en omgeving

Het aspect cultuurhistorie vormt een belangrijk onderdeel in het voorliggende plan, enerzijds omdat de aanwezige cultuurhistorische waarden zijn beschermd in het geldende bestemmingsplan 'Centrum Sittard'. Anderzijds, omdat door middel van de voorgenomen ingrepen bepaalde cultuurhistorische elementen worden teruggebracht, terwijl andere historische elementen verdwijnen.

1.2 Planvoornemen

De beoogde herinrichting van de oostelijke schootsvelden bestaat uit een aantal onderdelen, die samen een integraal plan vormen voor dit gebied. Op de onderstaande tekening is deze herinrichting weergegeven.

Situatietekening totaalplan herinrichting oostelijke schootsvelden

Aan de westzijde van het schootsveld, ten oosten van de stadswal, wordt een dubbele, met water gevulde gracht aangelegd. Aan de oostzijde van deze gracht komt een fietspad van noord naar zuid.

De volkstuinen, die in het centrale gedeelte van het besluitgebied liggen, blijven hun functie behouden en worden opnieuw ingericht. Deze herinrichting houdt onder meer in dat de bestaande tuinhuisjes worden gesloopt en worden vervangen door nieuwe, uniforme tuinhuisjes. Overige, niet cultuurhistorisch waardevolle bebouwingsrestanten in het gebied (vaak zonder vergunning gerealiseerd) zullen worden verwijderd. Enkele bestaande gebouwtjes die wel cultuurhistorische waarde hebben, blijven behouden en worden geres taureerd.

Aan de noordzijde van de huidige volkstuinen wordt een aantal nieuwe volkstuinen aangelegd (o.a. ter plaatse van het perceel 'Eijkenboom'). Deze tuinen zullen met name als vervanging/compensatie dienen voor de tuinen die komen te vervallen ter plaatse van de geplande grachten in het plan.

In het oostelijk deel van het besluitgebied, ten oosten van de volkstuinen, zal een zogenoemde 'buitenste

gracht' worden aangelegd. Deze gracht bevat alleen water bij natte weersomstandigheden en zal dan als waterberging dienen. De bomenrijen langs de rand van de schootsvelden blijven hierbij behouden en er worden voetgangersverbindingen in het gebied gerealiseerd.

De benodigde omgevingsvergunningen om dit totale project te realiseren, zijn c.q. worden gefaseerd aangevraagd. De eerste fase omvat de aanleg van de dubbele gracht, de aanleg van het fietspad ten oosten van de gracht en de herinrichting van de volkstuinten (met uitzondering van de oprichting van tuinhuisjes). Voor deze planonderdelen, die passen binnen het vigerende bestemmingsplan, is reeds een omgevingsvergunning verleend. Voor alle duidelijkheid: deze planonderdelen maken dus geen deel uit van de onderhavige omgevingsvergunningprocedure (fase 3).

Fase 2 omvat de vergunningaanvraag voor een aantal planonderdelen die niet rechtstreeks kunnen worden gerealiseerd op basis van het vigerende bestemmingsplan 'Centrum Sittard'. Dit betreft de volgende onderdelen:

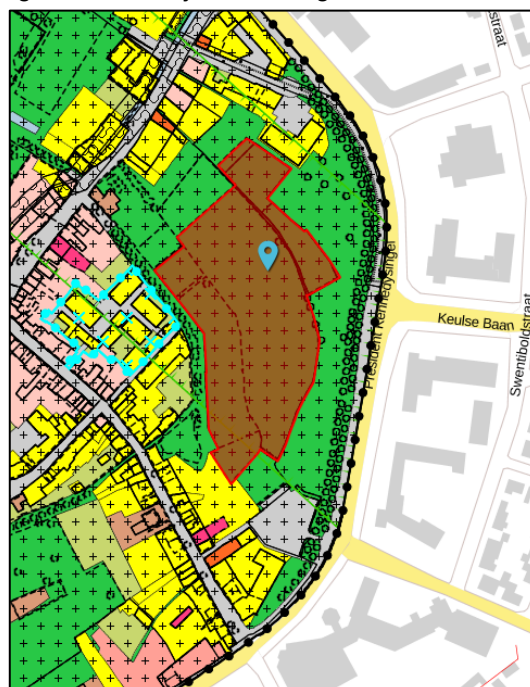
- de bouw van nieuwe tuinhuisjes en legaliseren van de bestaande, te behouden gebouwen;
- het in gebruik nemen van de nieuwe volkstuinten in het noordelijk deel van het besluitgebied.

Voor alle duidelijkheid: deze planonderdelen maken geen deel uit van de onderhavige omgevingsvergunningprocedure (fase 3).

De voorliggende ruimtelijke onderbouwing ziet op fase 3 van de herinrichting. Fase 3 omvat de aanleg van de buitenste gracht en het verwijderen van de oostelijke volkstuinten. Deze planonderdelen zijn wellicht niet rechtstreeks mogelijk op basis van het vigerende bestemmingsplan 'Centrum Sittard', zoals in de navolgende paragraaf wordt toegelicht. In de voorliggende ruimtelijke onderbouwing wordt gemotiveerd dat voor deze onderdelen sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

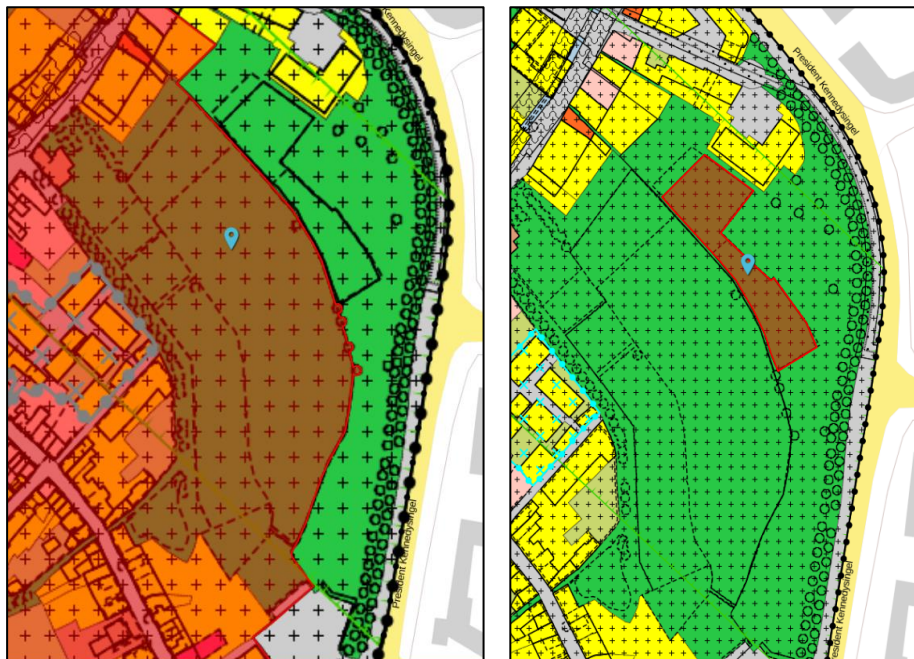
1.3 Vigerend bestemmingsplan

Het besluitgebied ligt binnen het vigerende bestemmingsplan 'Centrum Sittard', dat op 26 juni 2013 door de gemeenteraad van Sittard-Geleen is vastgesteld. Het hele besluitgebied is in dit bestemmingsplan bestemd tot 'Groen'. Voor het noordelijk deel van het besluitgebied is de functieaanduiding 'volkstuin' opgenomen. Daarnaast ligt de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie – 1' op het hele besluitgebied. Tevens is voor het noordelijk deel van het besluitgebied de dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorie' opgenomen. Binnen deze dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorie' liggen de functieaanduidingen 'specifieke vorm van waarde - historisch waardevolle hagen' en 'specifieke vorm van waarde - historisch waardevolle groenstructuur' op dit deel van het besluitgebied.

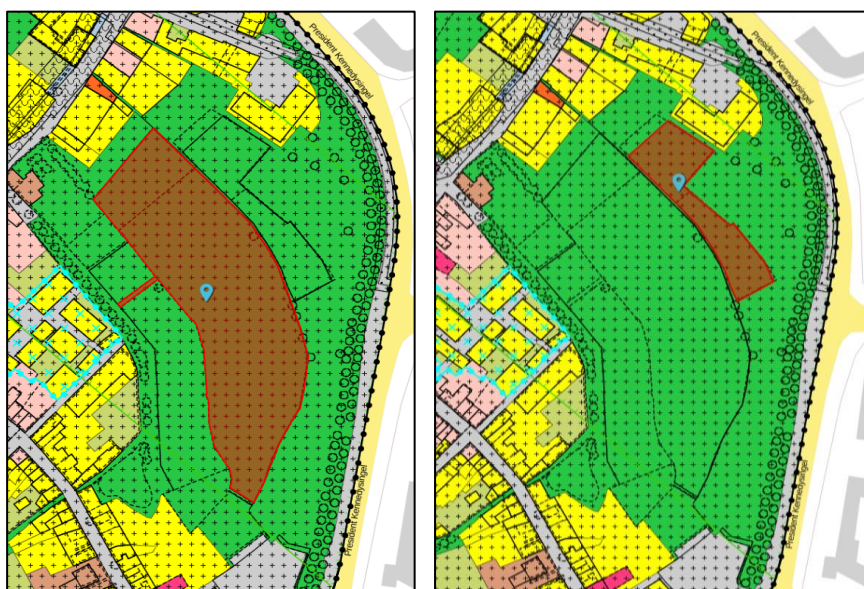

Ligging functieaanduiding 'volkstuin'

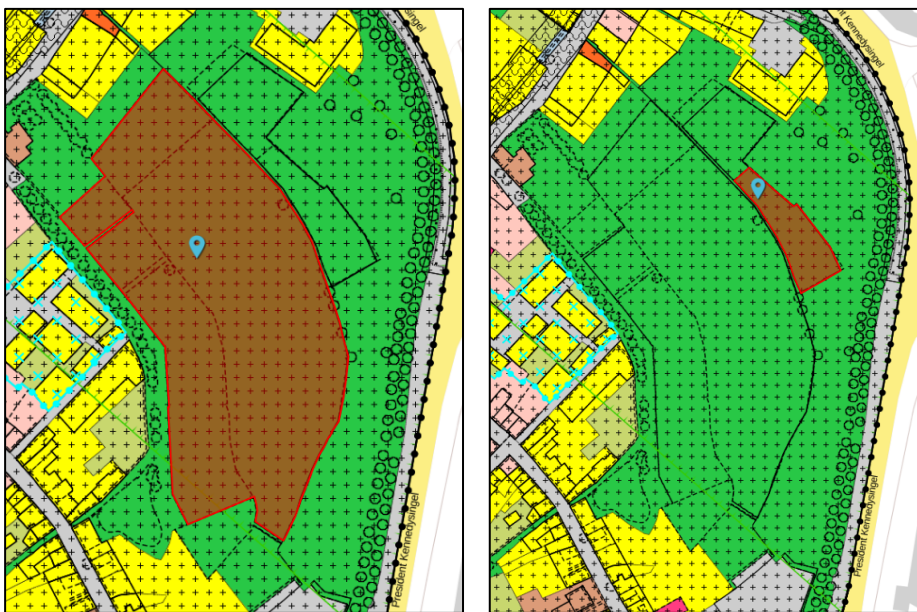
Daarnaast heeft een aantal bomen aan de westrand en de dubbele bomenrij aan de oostzijde van het besluitgebied de functieaanduiding 'beeldbepalende boom'. De ligging van de dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorie' en de functieaanduidingen 'specifieke vorm van waarde – historisch waardevolle groenstructuur' en 'specifieke vorm van waarde - historisch waardevolle hagen' is weergegeven in de navolgende afbeeldingen.

Ligging dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorie'

Ligging functieaanduiding 'Specifieke vorm van waarde - historisch waardevolle hagen'

Ligging functieaanduiding 'Specifieke vorm van waarde - historisch waardevolle groenstructuur'

Door middel van de dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorie' zijn de aanwezige cultuurhistorische waarden van het historische tuinencomplex, met de kenmerkende percelering en de perceelsaf-scheidingen in de vorm van hagen juridisch-planologisch beschermd. De dubbelbestemming ziet dus specifiek op het beschermen van cultuurhistorische waarden uit een bepaalde tijdsperiode, in dit geval de situatie van circa 1800 n. Chr. Op grond van artikel 39 lid 2 van de planregels hebben dubbelbe-stemmingen voorrang op andere bestemmingen.

Op grond van deze dubbelbestemming geldt bovendien een vergunningplicht voor ingrepen die de percelering en de haagstructuur kunnen beïnvloeden. Deze vergunningplicht geldt onder andere voor het graven en/of dempen van waterlopen en waterpartijen, en hiermee dus ook voor de aanleg van de beoogde buitenste gracht. Op grond van de aanduiding als 'specifieke vorm van waarde - historisch waardevolle groenstructuur' geldt een vergunningplicht voor het vellen, rooien of beschadigen van mo-numentale bomen of beeldbepalende bomen en historisch waardevolle hagen en groenstructuren.

Bij de bovengenoemde vergunningaanvragen dient aangetoond te worden dat de werkzaamheden niet zullen leiden tot een blijvend onevenredige aantasting van de aanwezige karakteristieken en/of cultuurhistorische waarden. Bovendien dient het bevoegd gezag hieromtrent advies in te winnen van een ter zake deskundige. De beoogde ingrepen hebben tot gevolg dat een gedeelte van de oostelijke volkstuinen komt te vervallen, in ruil voor het terugbrengen van de buitenste gracht, een cultuurhisto-risch element uit een andere tijdsperiode. Omdat het tuinencomplex in het geldende bestemmingsplan juridisch-planologisch is beschermd, zal op basis van dit bestemmingsplan sprake zijn van een on-evenredige aantasting van deze cultuurhistorische waarden.

Vanuit een breder perspectief gezien, onder andere vanuit de meest recente historische inzichten, worden in dit plan echter waardevolle elementen uit een andere tijdsperiode teruggebracht in de schootsvelden. Dit wordt in deze ruimtelijke onderbouwing nader toegelicht.

Omdat sec vanuit het geldende bestemmingsplan gezien wel sprake is van een onevenredige aantasting van cultuurhistorische waarden door het verwijderen van de cultuurhistorisch waardevolle hagenstructuur ter plaatse van de oostelijke volkstuinen, dient de uitgebreide procedure te worden doorlopen voor het afwijken van het bestemmingsplan. Deze ruimtelijke onderbouwing maakt deel uit van deze procedure.

1.4 Opbouw ruimtelijke onderbouwing

De voorliggende ruimtelijke onderbouwing is als volgt opgezet: in hoofdstuk 2 worden het gebiedsprofiel en het besluitprofiel beschreven. Vervolgens komt in hoofdstuk 3 het rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleidskader aan de orde. In hoofdstuk 4 komt de toetsing aan de milieu- en overige onderzoeksaspecten aan bod, waarna in hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de economische uitvoerbaarheid. Hoofdstuk 6 beschrijft de belangenafweging en in hoofdstuk 7 wordt nader ingegaan op de te voeren procedure, het overleg en de planstukken.

2. GEBIEDS- EN BESLUITPROFIEL

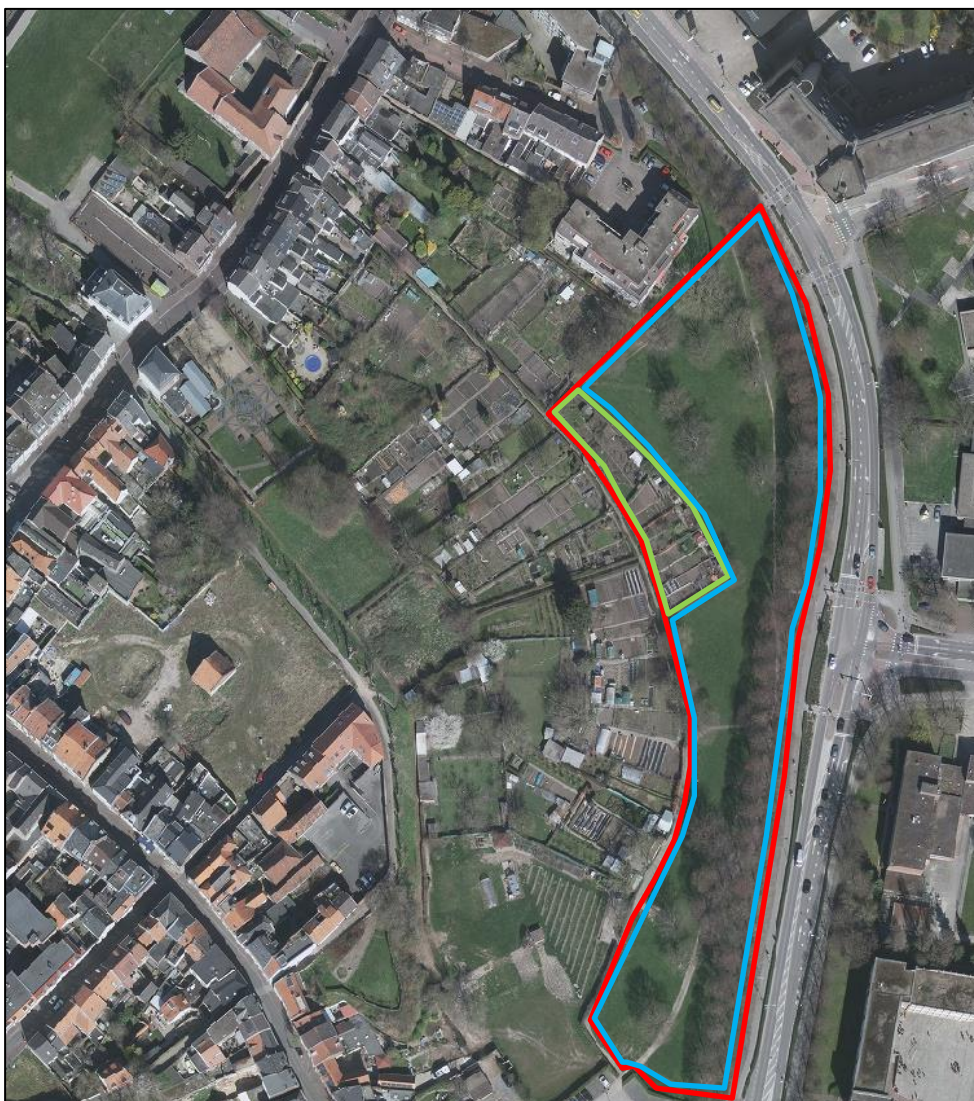
2.1 Gebiedsprofiel

De oostelijke schootsvelden zijn gelegen aan de oostzijde van het centrum van Sittard. Aan de noordzijde worden de schootsvelden begrensd door de bebouwing aan de Paardestraat en de Oude Broeksittarderweg. Ten oosten van de schootsvelden ligt de President Kennedyingel en ten zuiden ligt een parkeerplaats en de bebouwing aan de Putstraat. Aan de westzijde ligt de stadswal Fort Sanderbout met hierachter de binnenstad. Het besluitgebied voor de voorliggende vergunningaanvraag omvat het oostelijke deel van de oostelijke schootsvelden. In de navolgende afbeeldingen zijn enkele foto's en de globale begrenzing van het besluitgebied weergegeven. In bijlage 1 is de exacte begrenzing van het besluitgebied weergegeven.

Foto's besluitgebied huidige situatie

In de huidige situatie is het noordwestelijk deel van het besluitgebied (in groen omlijnd op de navolgende afbeelding) in gebruik als volkstuinen, die door middel van hagen van elkaar worden gescheiden. Het gebruik van de tuinen dateert van na de Franse tijd, en de toenmalige perceelindeling is grotendeels nog intact. Het volkstuinencomplex maakt een verrommelde indruk. Het overige deel van het besluitgebied is in gebruik als groenvoorziening en is begroeid met gras en enkele bomen. Aan de oostzijde, langs de President Kennedylaan, staat een dubbele rij bomen. Deze openbare groenvoorzieningen zijn blauw omlijnd in de navolgende afbeelding.

Luchtfoto Oostelijke schootsvelden met begrenzing besluitgebied (rood omlijnd)
 Groen omlijnd: huidig gebruik als volkstuin
 Blauw omlijnd: huidig gebruik als openbaar groen

2.2 Besluitprofiel

De gemeente Sittard-Geleen heeft een totaalplan opgesteld voor de herinrichting van de oostelijke schootsvelden in Sittard. Fase 3 van dit plan bestaat uit het verwijderen van de oostelijke volkstuinen en de aanleg van de buitenste gracht en voetpaden in het besluitgebied. Deze planonderdelen worden hieronder toegelicht.

Verwijderen oostelijke volkstuinen en aanleggen van de buitenste gracht

Om de buitenste gracht te kunnen aanleggen, zal een deel van de oostelijke volkstuinen verwijderd moeten worden inclusief de historisch waardevolle haagstructuur ter plaatse. Op de navolgende afbeelding is het te vervallen deel ingetekend. Ter plaatse geldt de dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorie', met de functieaanduidingen 'specifieke vorm van waarde - historisch waardevolle hagen' en 'specifieke vorm van waarde - historisch waardevolle groenstructuur'. Middels deze dubbelbestemming en functieaanduidingen zijn de cultuurhistorische waarden van deze tuinen beschermd. Deze waarden bestaan voornamelijk uit de historische percelering en de markering van de perceelsgrenzen door middel van hagen, kortom de haagstructuur.

Bij verwijdering van de volkstuinen verdwijnen ook deze hagen en de percelering van het gebied. Doordat deze waarden uit deze tijdsperiode in het geldende bestemmingsplan door de dubbelbestemming beschermd zijn, is er sprake van een afwijking van het bestemmingsplan en wordt hiervoor de uitgebreide voorbereidingsprocedure gevolgd.

Uit recent archeologisch onderzoek (zie paragraaf 4.2) blijkt dat ter plaatse van de beoogde buitenste gracht in het verleden reeds ook een buitengracht aanwezig was. Deze dateert uit een latere periode dan de dubbele gracht in het westelijk deel van het besluitgebied. In de huidige situatie is de historische locatie van de gracht zichtbaar als een kleine verlaging in het maaiveld.

2.3 Ruimtelijke en stedenbouwkundige effecten

Te verwijderen deel oostelijke volkstuinen (rood omlijnd)

De keuze om de historische buitenste gracht terug te brengen in de oostelijke schootsvelden komt voort uit een integrale visie en afweging. Hierin zijn de aspecten cultuurhistorie, waterbeheer, ecologie en beleevingswaarde tegenover elkaar afgewogen. Bovendien is het terugbrengen van water in de stad in het algemeen en in de schootsvelden in het bijzonder een uitgangspunt van het gemeentelijk beleid, zoals is vastgelegd in de 'Omgevingsvisie Sittard 2016', het 'Masterplan Zitterd Revisited' en de 'Beleidsnota archeologie en monumenten Gemeente Sittard-Geleen' (zie paragraaf 3.3).

Vanuit het aspect cultuurhistorie is het enerzijds gewenst om de cultuurhistorisch waardevolle haagstructuur van de tuinen te behouden, anderzijds voegt het opnieuw zichtbaar maken van de historische buitenste gracht een nieuw cultuurhistorisch element uit een andere periode toe aan de schootsvelden. Vanuit cultuurhistorie is hier dus een afweging gemaakt tussen het behoud van een waardevol element uit de ene periode (de tuinen met kenmerkende percelering en afscheiding door middel van hagen) of het terugbrengen van een cultuurhistorisch element (de buitenste gracht) uit een andere periode.

Water heeft vanuit historisch perspectief altijd een belangrijke rol gespeeld in de schootsvelden. De grachten hadden naast een verdedigende functie ook een functie ten behoeve van het waterbeheer. Bij hevige regenval werd het water uit de stad en het water dat van de plateaus kwam, opgevangen in de grachten en vervolgens geleidelijk via de beek afgevoerd. In het kader van het integraal waterbeheer is het wenselijk om, gebaseerd op de historische situatie, het hemelwater van het riool af te koppelen en waar mogelijk de bufferfunctie van de gracht te herstellen. Deze historische functie van de gracht is doorslaggevend geweest in de keuze om de buitenste gracht terug te brengen in de schootsvelden.

Vanuit integraal waterbeheer is de buitenste gracht gewenst, omdat deze een waterbergende functie heeft in natte perioden. Hiermee kan invulling worden gegeven aan de opgave om hemelwater zoveel mogelijk af te koppelen van het riool en te infiltreren of bergen via het oppervlaktewater. In droge perioden zal de gracht droog staan, terwijl deze in natte perioden water bevat. De gracht wordt ingezaaid met een bloemrijk graslandmengsel, waardoor een ecologisch waardevol gebied wordt gerealiseerd. In samenhang met de dubbele gracht, het volkstuintencomplex en de bestaande bomen wordt hierdoor een ecologisch diverse omgeving gecreëerd. Daarnaast heeft het terugbrengen van de gracht, in combinatie met het verbeteren van de toegankelijkheid van het gebied middels paden, een positief effect op de belevingswaarde van de schootsvelden.

Vanuit de historische functie en cultuurhistorische waarde van de buitenste gracht is het gewenst om deze terug te brengen in de oostelijke schootsvelden. Ook in het gemeentelijk beleid is het terugbrengen van water in de schootsvelden een belangrijk uitgangspunt. Mede gezien de positieve effecten van de buitenste gracht vanuit de perspectieven waterbeheer, ecologie en beleving, is de keuze gemaakt om prioriteit te geven aan het terugbrengen van de buitenste gracht, boven het handhaven van een relatief klein gedeelte van het totale tuinencomplex (inclusief de historisch waardevolle haagstructuur), namelijk de oostelijk gelegen tuinen.

3. BELEIDSKADER

3.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) vastgesteld. In deze Structuurvisie staan de plannen voor ruimte en mobiliteit. Overheden, burgers en bedrijven krijgen de ruimte om zelf oplossingen te creëren. Het Rijk richt zich met name op het versterken van de internationale positie van Nederland en het behartigen van de nationale belangen. De nieuwe Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte vervangt verschillende bestaande nota's, zoals de Nota Ruimte, de Nota Mobiliteit, de agenda Landschap en de agenda Vitaal platteland.

Het Rijk zet zich voor wat betreft het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid in voor een concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland. In de Structuurvisie Infrastructuur en Milieu worden drie hoofddoelen genoemd om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- het verbeteren, in stand houden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Voor de drie rijksdoelen worden de onderwerpen van nationaal belang benoemd, waarmee het Rijk aangeeft waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken.

Relevante nationale belangen voor onderhavig plangebied zijn als volgt:

- Verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water), bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's.
- Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten.
- Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten.

Afweging

De voorgenomen herinrichting van de oostelijke schootvelden vindt plaats met oog voor het behoud van unieke cultuurhistorische waarden ter plaatse, zoals elders in deze ruimtelijke onderbouwing is toegelicht, en is hierdoor in overeenstemming met nationale belangen. Zoals uit deze ruimtelijke onderbouwing blijkt, bestaan er verder ook vanuit milieuhygiënisch oogpunt, zoals geluid en externe veiligheid, geen belemmeringen voor het project. De nationale belangen zijn dan ook niet in het geding als gevolg van de ontwikkeling.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de 'Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)' is 'de ladder voor duurzame verstedelijking' geïntroduceerd. Het doel is een goede ruimtelijke ordening te bereiken door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden en daarnaast ondersteunt het gemeente en provincie in de vraaggerichte programmering van hun grondgebied. Dat betekent dat overheden nieuwe stedelijke ontwikkelingen moeten motiveren met oog voor de onderliggende vraag in de regio, de beschikbare ruimte binnen het bestaande stedelijke gebied en een multimodale ontsluiting.

Vraaggerichte programmering en realisering van verstedelijking door provincies, gemeenten en marktpartijen is nodig om groei te faciliteren, te anticiperen op stagnatie en krimpregio's leefbaar te houden. Ook dient de ruimte zorgvuldig te worden benut en overprogrammering te worden voorkomen. Om beiden te bereiken is de kaderstellende ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd.

Per 1 juli 2017 is een nieuwe versie van de ladder van kracht. De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, dient volgens deze nieuwe versie van de ladder een beschrijving te bevatten van de behoefte aan die ontwikkeling. Indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, dient een motivering te worden gegeven waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Afweging

De voorgenomen herinrichting van de schootsvelden is geen stedelijke ontwikkeling zoals bedoeld in artikel 1.1.1 lid 1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). De ladder voor duurzame verstedelijking is daarom niet van toepassing op dit geval.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Op 30 december 2011 is het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) in werking getreden. Voor de nationale belangen die kaderstellend zijn voor besluiten van gemeenten zijn in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) regels opgenomen die direct het bestemmingsplan en daarmee gelijk te stellen besluiten betreffen. Zij strekken ertoe dat de nationale ruimtelijke afweging, die door het kabinet in samenspraak met de Tweede en Eerste Kamer der Staten-Generaal is gemaakt, bij besluitvorming over bestemmingsplannen en daarmee gelijk te stellen besluiten wordt gerespecteerd.

Onderwerpen waarvoor het rijk ruimte vraagt zijn de mainportontwikkeling van Rotterdam, bescherming van de waterveiligheid in het kustfundament en in en rond de grote rivieren, bescherming en behoud van de Waddenzee en enkele werelderfgoederen, zoals de Beemster, de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Stelling van Amsterdam en de uitoefening van defensietaken.

In oktober 2012 is het besluit aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen veiligheid op rijksvaarwegen, toekomstige uitbreiding van infrastructuur, de elektriciteitsvoorziening, het Natuurnetwerk Nederland (NNN), primaire waterkeringen buiten het kustfundament en het IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte).

Afweging

Op dit plan werken geen van de genoemde rijksbelangen rechtstreeks door. In het gebied is verder ook geen sprake van een gebiedsreservering voor de lange termijn. Het initiatief is dan ook in lijn met het Barro en de eerste aanvulling hierop.

Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro)

De Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro) is gebaseerd op het Barro. In het Barro is bepaald dat bij ministeriële regeling verschillende militaire terreinen en objecten, hoofdwegen en NNN-gebieden worden aangewezen, waar gemeenten bij de vaststelling van bestemmingsplannen en daarmee gelijk te stellen besluiten rekening mee moeten houden. In de Rarro wordt daar uitvoering aan gegeven. Als gevolg van de gewijzigde regelgeving beslaat het radarverstoringsgebied behorende bij de radar op de militaire vliegbasis Volkel ook een deel van de gemeente Sittard-Geleen. Aangezien bij het voorliggende initiatief geen windturbines of andere bouwwerken hoger dan 114 meter zijn voorzien, vormt dit geen belemmering voor het radarverstoringsgebied.

3.2 Provinciaal beleid

Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014

Op 12 december 2014 hebben Provinciale Staten van Limburg als onderdeel van een integrale omgevingsvisie het POL2014 'Voor de kwaliteit van Limburg' vastgesteld. In dit op 16 januari 2015 in werking getreden POL2014 is onderscheid gemaakt in zeven soorten gebieden, elk met eigen herkenbare kernkwaliteiten. Voor de verschillende zones liggen er heel verschillende opgaven en ontwikkelingsmogelijkheden.

De grote variatie in omgevingskwaliteiten is een kenmerk en sterk punt van Limburg. Om daaraan recht te doen, worden in het POL2014 zeven globaal afgebakende gebiedstypen onderscheiden. Dit zijn zones met elk een eigen karakter, herkenbare eigen kernkwaliteiten, en met heel verschillende opgaven en ontwikkelingsmogelijkheden.

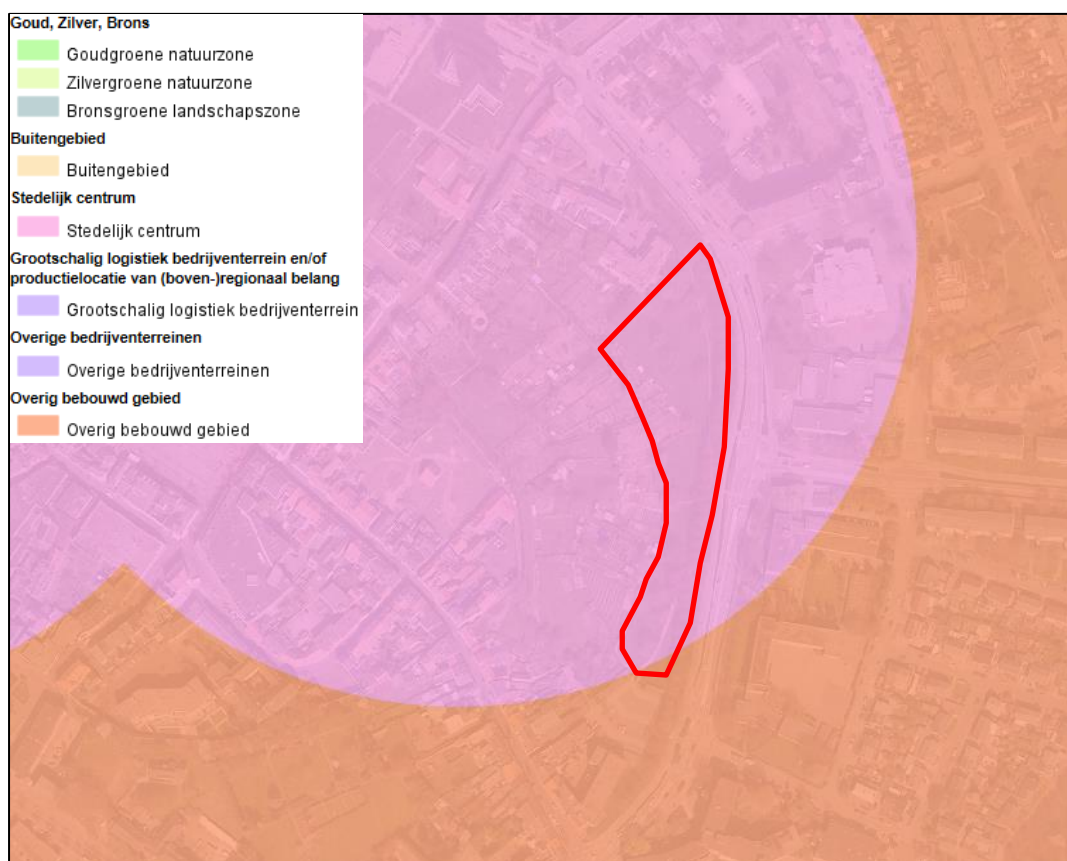
Binnen het bebouwd gebied worden de volgende zones onderscheiden:

- stedelijk centrum,
- bedrijventerrein,
- overig bebouwd gebied.

In het landelijk gebied gaat het om de zones:

- goudgroene natuurzone,
- zilvergroene natuurzone,
- bronsgroene landschapszone, en
- buitengebied.

Volgens de POL-kaart 'Integrale zonering Limburg' is het besluitgebied gelegen in de zone 'stedelijk centrum'.

Uitsnede POL2014-kaart 'Zonering Limburg' met globale begrenzing besluitgebied (rood omlijnd)

De zone 'stedelijk centrum' omvat de grotere binnensteden, die worden gekenmerkt door een mix aan functies die deze gebieden een vitaal, stedelijk karakter geeft. Deze gebieden zijn cruciaal voor de aantrekkingskracht en uitstraling van Limburg. De accenten binnen het stedelijk centrum liggen op:

- Ontwikkeling centrum-stedelijk woonmilieu;
- Bovenregionaal verzorgend centrumvoorzieningen en detailhandel;
- Multimodaal bereikbaar;
- Cultuurhistorie.

Met betrekking tot landschap en cultuurhistorie wordt gestreefd naar het behoud, beheer, ontwikkeling en beleving van de (landschappelijke, cultuurhistorische, natuurlijke en waterhuishoudkundige) kernkwaliteiten van het Limburgs landschap. Een generieke opgave voor heel Limburg hierbij is het behoud, beheer en beleving van de hoofdlijnen van de historische gelaagdheid van het landschap. Van belang is dat ons monumentaal erfgoed zoveel mogelijk (her-)gebruikt wordt, met aandacht voor landschappelijke inbedding.

Afweging

De voorgenomen ontwikkeling maakt deel uit van de herinrichting van de schootsvelden ten oosten van de Sittardse binnenstad. Met het initiatief wordt stedelijk water ontwikkeld ter plaatse van de historische buitenste gracht, waardoor dit historisch waardevolle element weer wordt teruggebracht in het landschap. Hierbij verdwijnt weliswaar een deel van de cultuurhistorisch waardevolle volkstuinen, maar deze worden in het noordelijk deel van het besluitgebied teruggebracht. Bovendien wordt de toegankelijkheid en beleving van het gebied voor langzaam verkeer verbeterd. Met het plan wordt daarom aangesloten bij de uitgangspunten voor de zone 'stedelijk centrum' en het beleid met betrekking tot landschap en cultuurhistorie uit het POL2014.

Omgevingsverordening Limburg 2014

De provincie Limburg heeft op 12 december 2014 ook de 'Omgevingsverordening Limburg 2014' en op 30 december 2016 een geconsolideerde versie hiervan vastgesteld. Hierin staan de regels die nodig zijn om het omgevingsbeleid van POL2014 juridische binding te geven. Uit de kaarten behorende bij de Omgevingsverordening Limburg 2014 blijkt dat het besluitgebied ligt binnen de boringsvrije zone Roerdalslenk zone II. Voor het overige is het plangebied niet gelegen binnen aandachts- of beschermingsgebieden ten behoeve van natuur en landschap.

Afweging

Het is in de boringsvrije zone Roerdalslenk zone II verboden om een boorput of een bodemenergiesysteem te maken of de grond te roeren, dieper dan de bovenkant van de Bovenste Brunssumklei. Daarnaast is het verboden om werken op of in de bodem uit te voeren waarbij ingrepen worden verricht of stoffen worden gebruikt die de beschermende werking van de Bovenste Brunssumklei kunnen aantasten. Het voornemen tot het maken van een boorput, het aanleggen van een bodemenergiesysteem of het roeren van grond in de Roerdalslenk zone II dieper dan 30 meter beneden het maaiveld dient vier weken tevoren schriftelijk te worden gemeld aan gedeputeerde staten. Aangezien geen grondboringen van een dergelijke diepte voorzien zijn, vormt de ligging in de Roerdalslenk zone II geen belemmering.

3.3 Gemeentelijk beleid

Omgevingsvisie Sittard-Geleen 2016

Op 15 december 2016 heeft de raad van Sittard-Geleen de 'Omgevingsvisie Sittard-Geleen 2016' vastgesteld. De omgevingsvisie is de opvolger van de Structuurvisie Sittard-Geleen 2010. De omgevingsvisie schetst een visie op de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van Sittard-Geleen en de ambities en opgaven hierbij. In de uitwerking per thema is gekozen voor de lijn 'ruimte waar mogelijk, sturing waar nodig'.

Voor de herinrichting van de oostelijke schootsvelden zijn de thema's groen, natuur en landschap, water, archeologie en cultuurhistorie en recreatie relevant. Op de kaart 'Groen, natuur en landschap' bij de omgevingsvisie is het besluitgebied aangeduid als 'stedelijk natuurgebied / stedelijk park'. Met betrekking tot stedelijk groen streeft de gemeente naar een verhoging van de ruimtelijke kwaliteit van de

leefomgeving in het stedelijk gebied door het versterken van de groen- en waterstructuur. Ook de betekenis en zichtbaarheid van het water is een belangrijk sturend element in de stad. Het verhoogt niet alleen de belevingswaarde, maar het heeft ook een ecologische functie; water in de stad is één van de maatregelen om de aanpak van hitte in de stad en overtollig water (als gevolg van klimaatveranderingen) tegen te gaan. Ook bomen dragen bij aan de kwaliteit van de openbare ruimte en daardoor verbetert het leefklimaat in de gemeente. Het groen is een andere maatregel om de hitte in de stad te beperken.

Op de kaarten 'Erfgoed' en 'Archeologie' is het besluitgebied aangeduid als 'oude kernen (archeologisch monument)'. Het stadshart van Sittard is volgens de omgevingsvisie een beschermd stadsgezicht. De gemeente zet zich in voor bescherming, ontwikkeling en behoud van dit erfgoed. Voor de visie met betrekking tot archeologie en erfgoed verwijst de omgevingsvisie naar de 'Beleidsnota archeologie en monumenten'.

Het oude stadscentrum van Sittard heeft een grote recreatieve belevingswaarde. De toenemende behoefte aan recreatiemogelijkheden in eigen omgeving vraagt om een sterk ontwikkeld groennetwerk binnen de gemeentegrenzen en een aantrekkelijke omgeving. De gemeente streeft ernaar het recreatief netwerk voor langzaam verkeer te versterken. De huidige langzaam verkeerstructuur, met name de fietspaden, is momenteel weinig aantrekkelijk, doordat vrijliggende fietspaden nagenoeg ontbreken.

Afweging

Het totaalplan voor de herinrichting van de oostelijke schootsvelden sluit aan bij de Omgevingsvisie Sittard 2016. De ontwikkeling van de buitenste gracht draagt bij aan de terugkeer van water in het stedelijk gebied en de berging van overtollig water in de stad. Tevens verhoogt de realisatie van deze 'groene' gracht de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving. Door de aanleg van wandelpaden wordt tevens de toegankelijkheid van het gebied voor langzaam verkeer en de (recreatieve) verbinding met de binnenstad en het omliggend gebied verbeterd.

Kort samengevat kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling in lijn is met de 'Omgevingsvisie Sittard-Geleen 2016'. Ten aanzien van de visie op de binnenstad van Sittard en de omliggende schootsvelden wordt in de omgevingsvisie verwezen naar het masterplan 'Zitterd Revisited'.

Masterplan Zitterd Revisited

De gemeenteraad van Sittard-Geleen heeft in december 2014 het aangepaste 'Masterplan Zitterd Revisited' vastgesteld. Dit is een actualisatie van het in 2002 vastgestelde 'Structuurplan Zitterd Revisited 2003'. In het masterplan is de gewenste ontwikkeling van de binnenstad en zijn directe omgeving beschreven.

Uitgangspunt van de visie is het respecteren en versterken van het historisch karakter van de binnenstad. In dat historisch karakter ligt de potentie van de binnenstad en de basis voor alle verdere vernieuwing. Het is uniek dat grote delen van de vestingwerken inclusief de vrije schootsvelden bewaard

zijn gebleven. Hierdoor is de contour van de historische binnenstad met al haar torenspitsen heel duidelijk zichtbaar. De visie voor de schootsvelden is om deze een functie te geven als groen verblijfsgebied, waardoor deze een nieuwe betekenis krijgen voor de stad. De schootsvelden vormen in het stedelijk gebied een belangrijke schakel in het groen en ecologisch netwerk. Om dit te versterken wordt het water in de schootsvelden teruggebracht. Daarnaast is een uitgangspunt om de routes door de schootsvelden te versterken en benutten als verbinding tussen de stad en groene recreatieve routes in het ommeland.

De tuinen in de oostelijke schootsvelden kennen een lange geschiedenis. Het meest waardevolle is de historische verkavelingstructuur. Hagen en beplanting bestaan uit recentere periodes. Als gevolg van het toenemend aantal bouwwerkjes, een wisselende materialisering en het verschillend gebruik van de tuinen is het beeld in de huidige situatie echter rommelig. Uitgangspunt in de visie voor de volkstuinten is om de structuur van de tuinen in te passen, waarbij verrommeling wordt opgeheven en te hoge beplanting die het zicht ontnemt wordt verwijderd.

Afweging

Met de voorgenomen ontwikkeling wordt aangesloten bij de hierboven beschreven uitgangspunten. Het schootsveld blijft zijn groene karakter en openheid behouden. De buitenste gracht draagt bij aan het terugbrengen van water in de schootsvelden, doordat deze fungeert als waterberging bij natte omstandigheden. Tot slot wordt ook de toegankelijkheid van het gebied en de verbinding met het omliggend gebied verbeterd voor langzaam verkeer. De ontwikkeling is hiermee passend binnen het Masterplan Zitterd Revisited.

Beleidsnota archeologie en monumenten Gemeente Sittard-Geleen

De 'Beleidsnota archeologie en monumenten Gemeente Sittard-Geleen' is op 15 november 2012 in werking getreden en beschrijft hoe de gemeente om wil gaan met de aanwezige archeologische waarden en monumenten in haar grondgebied. De gemeente zet in op drie speerpunten:

1. Erkenning en bescherming van archeologie en monumenten door middel van de zorg voor integraal ruimtelijk erfgoed. Hierbij wordt rekening gehouden met het totaal van de (ruimtelijke) cultuurhistorische waarden: een combinatie van archeologie, landschap, groen, gebouwde monumenten en historische bebouwingsstructuren;
2. Behoud door ontwikkeling. Hierbij staat het integreren van het oude ten dienste van het nieuwe voorop;
3. Beleving van archeologie en monumenten. Dit geeft de stad een eigen sfeer en karakter.

Specifiek over de schootsvelden is in de beleidsnota beschreven dat in de geest van behoud door ontwikkeling het water hier een plaats zal krijgen. Ook worden de schootsvelden rondom Sittard in samenspel van oude en nieuwe elementen heringericht.

Afweging

De voorgenomen herinrichting vindt plaats volgens het uitgangspunt 'behoud door ontwikkeling'. Daarnaast is integraal naar de aanwezige ruimtelijke cultuurhistorische waarden gekeken, waarbij historisch waardevolle elementen waar mogelijk worden behouden. Het water krijgt een plaats in de

schootsvelden door middel van de historische buitenste gracht, die wordt teruggebracht in het landschap. Bovendien zorgt de herinrichting, door onder andere het verbeteren van de toegankelijkheid en zichtlijnen, voor een betere beleving van het gebied. De ontwikkeling is hiermee passend binnen de beleidsnota archeologie en monumenten.

4. OMGEVINGSASPECTEN

4.1 Milieuaspecten

4.1.1 Bodem

Formeel gezien dient in het kader van een bestemmingswijziging (over het algemeen middels een bodemonderzoek) aangetoond te worden dat de bodem geschikt is voor het beoogde gebruik. In voorliggend geval is geen sprake van een bestemmingswijziging: zowel de huidige als de toekomstige bestemming van de gronden is 'Groen'. Aangezien de bestemming van de gronden niet wijzigt en er geen sprake is van een milieugevoeliger gebruik, is een bodemonderzoek niet noodzakelijk.

4.1.2 Geluid

Een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling, waarbij sprake is van de realisatie van geluidsgevoelige objecten dient te worden getoetst aan de Wet geluidhinder. In deze wet wordt aangegeven hoe voor een gebied waar een ruimtelijke ontwikkeling plaatsvindt dient te worden omgegaan met geluidhinder als gevolg van wegverkeer, industrie en spoorwegen. Bij een ruimtelijke ontwikkeling waarbij sprake is van de ontwikkeling van geluidsgevoelige objecten binnen een geluidszone, dient een onderzoek te worden uitgevoerd naar de geluidsbelasting op deze gebouwen of terreinen. In de Wet geluidhinder (Wgh) is bepaald dat elke weg een geluidszone heeft, met uitzondering van woonerven en wegen waar een maximumsnelheid van 30 km/u voor geldt.

Bij de voorliggende ontwikkeling worden geen geluidsgevoelige objecten gerealiseerd. Daarnaast zal het initiatief geen extra verkeersaantrekkende werking veroorzaken. Het uitvoeren van akoestisch onderzoek is daarom niet noodzakelijk.

4.1.3 Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is de Wet luchtkwaliteit in werking getreden en sindsdien staan de hoofdlijnen voor regelgeving rondom luchtkwaliteitseisen beschreven in de Wet milieubeheer (hoofdstuk 5 Wm). Artikel 5.16 Wm (lid 1) geeft weer, onder welke voorwaarden bestuursorganen bepaalde bevoegdheden (uit lid 2) mogen uitoefenen. Als aan minimaal één van de volgende voorwaarden wordt voldaan, vormen luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmering voor het uitoefenen van de bevoegdheid:

- a. er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- b. een project leidt – al dan niet per saldo – niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- c. een project draagt 'niet in betekenende mate' (NIBM) bij aan de luchtverontreiniging;
- d. een project past binnen het NSL (Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit), of binnen een regionaal programma van maatregelen.

Doordat de voorgenomen ontwikkeling geen extra verkeersaantrekkende werking met zich meebrengt, kan op basis hiervan worden gesteld dat de ontwikkeling niet in betekenende mate bijdraagt aan de luchtverontreiniging ter plaatse.

Achtergrondwaarden

Het toetsingskader voor luchtkwaliteit wordt gevormd door hoofdstuk 5.2 luchtkwaliteitseisen van de Wet milieubeheer (ook wel Wet luchtkwaliteit genoemd, Wlk). De Wlk bevat grenswaarden voor zwafeldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijn stof, lood en koolmonoxide en benzeen. Hierbij zijn in Nederland met name de grenswaarden voor stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM_{2,5} en PM₁₀) van belang. De vigerende grenswaarden voor stikstofdioxide en fijn stof zijn in de navolgende tabel weergegeven. De grenswaarden gelden voor de buitenlucht, met uitzondering van een werkplek in de zin van de Arbeidsomstandighedenwet en op plaatsen die niet toegankelijk zijn voor publiek en waar geen vaste bewoning is, zoals akkerland en de rijbaan en ontoegankelijke middenbermen van wegen.

stof	toetsing van	grenswaarde
stikstofdioxide (NO ₂)	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³
fijn stof (PM ₁₀)	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³
fijn stof (PM _{2,5})	jaargemiddelde concentratie	25 µg/m ³

Grenswaarden Wlk

In het kader van een goede ruimtelijke ordening dient bepaald te worden of de kwaliteit van de lucht ter plaatse goed genoeg is voor de realisatie van de ontwikkeling. Volgens de Grootschalige Concentratie- en Depositiekaarten Nederland (GCN en GDN van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu – RIVM) was de concentratie PM_{2,5} in 2016 ter plaatse gelegen tussen de 10 en 12 µg/m³, de concentratie PM₁₀ in 2016 gelegen beneden de 18 µg/m³ en de concentratie NO₂ in 2016 ter plaatse gelegen tussen de 15 en 20 µg/m³. Volgens de kaarten van het RIVM is de luchtkwaliteit ter plaatse ruimschoots voldoende. Daarnaast zal naar verwachting de luchtkwaliteit in de toekomst nog verder verbeteren door voortschrijdende technologie.

Conclusie

Gezien de bestaande concentraties is er geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde en wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 5.16 Wm lid 1 onder a. De voorgenomen ontwikkeling zal geen verkeersaantrekkende werking met zich meebrengen. Uit bovenstaande kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling niet bezwaarlijk is in het kader van de luchtkwaliteitseisen uit de Wet milieubeheer en dat aanvullend onderzoek niet noodzakelijk is.

4.1.4 Externe veiligheid

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving vanwege handelingen met gevaarlijke stoffen. De handelingen kunnen zowel betrekking hebben op het gebruik, de opslag en de productie, als op het transport van gevaarlijke stoffen.

Beleid

Uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) vloeit de verplichting voort om in ruimtelijke plannen in te gaan op de risico's in het besluitgebied ten gevolge van handelingen met gevaarlijke stoffen. De risico's dienen te worden beoordeeld op twee maatstaven, te weten het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Verder is op 1 april 2015 het Basisnet in werking getreden.

Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico beschrijft de kans per jaar dat een onbeschermde individu komt te overlijden door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het plaatsgebonden risico wordt uitgedrukt in risicocontouren rondom de risicobron (bedrijf, weg, spoorlijn etc.), waarbij de 10^{-6} contour (kans van 1 op 1 miljoen op overlijden) de maatgevende grenswaarde is.

Groepsrisico

Het groepsrisico beschrijft de kans dat een groep van 10 of meer personen gelijktijdig komt te overlijden ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico geeft een indicatie van de maatschappelijke ontwrichting in geval van een ramp. Het groepsrisico wordt uitgedrukt in een grafiek, het overlijden van een bepaalde groep (bijvoorbeeld 10, 100 of 1000 personen) wordt afgezet tegen de kans daarop. Voor het groepsrisico geldt de oriëntatiewaarde als *ijkpunt* in de verantwoording (géén norm).

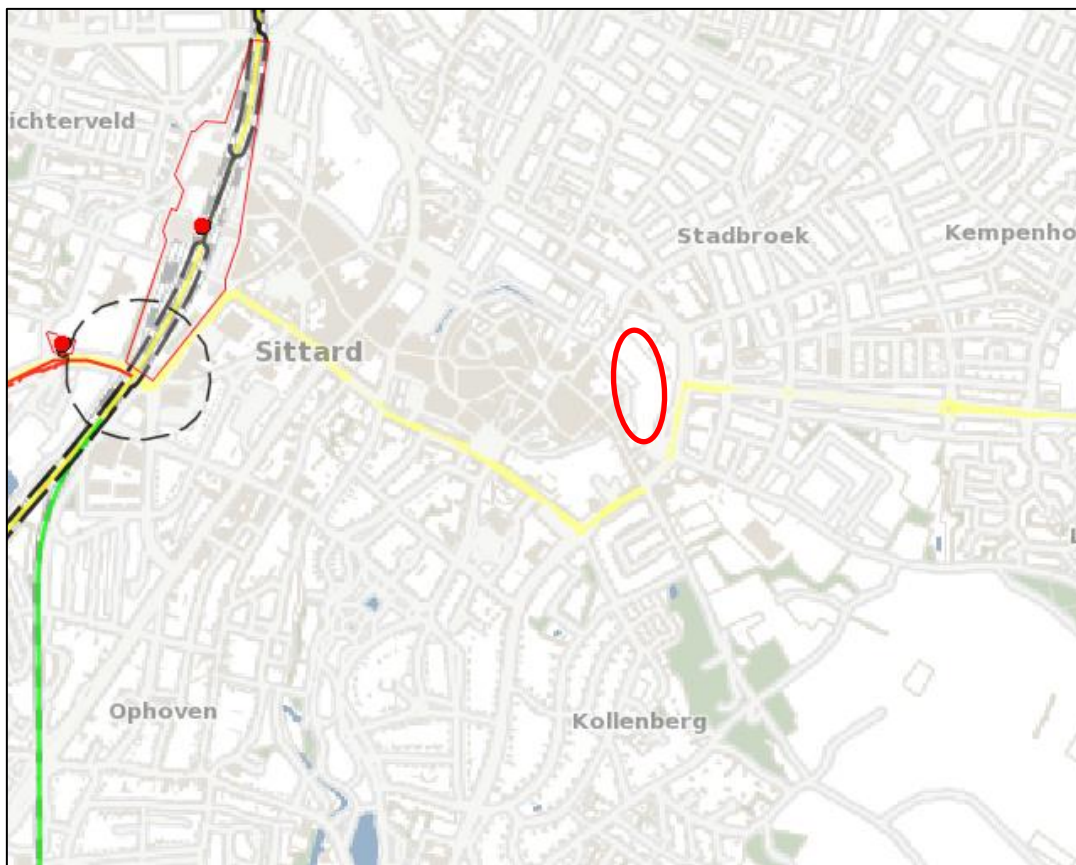
In het Bevi en het Bevt is een verplichting tot verantwoording van het groepsrisico opgenomen. Er is sprake van een groepsrisico zodra het plan in het invloedsgebied ligt van een risicovolle activiteit. Het betrokken bestuursorgaan moet, al dan niet in verband met de totstandkoming van een besluit, expliciet aangeven hoe de diverse factoren die bijdragen aan de hoogte van het groepsrisico (waaronder zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid) zijn beoordeeld en eventuele in aanmerking komende maatregelen, zijn afgewogen. Een belangrijk onderdeel van de verantwoording is overleg met (advies vragen aan) de regionale brandweer.

Basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen

Het Basisnet is een landelijk aangewezen netwerk voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Binnen bepaalde grenzen wordt dit vervoer over weg, binnenwater en spoor gegarandeerd. Het Basisnet heeft betrekking op de Rijksinfrastructuur: hoofdwegen, hoofdwaterwegen en hoofdspoorwegen.

(Beperkt) kwetsbare objecten

Er moet worden getoetst aan het Bevi, het Bevt en het Bevb wanneer bij een ontwikkeling (beperkt) kwetsbare objecten worden toegestaan. Bij de beoogde herinrichting worden geen (beperkt) kwetsbare objecten gerealiseerd. Verdere toetsing aan de externe veiligheid is dan ook niet vereist. Op basis van de risicokaart blijkt daarnaast dat het besluitgebied niet in het invloedsgebied ligt van risicovolle inrichtingen en transportroutes. De meest dichtbij gelegen risicovolle inrichtingen en transportroutes liggen op meer dan een kilometer afstand van het besluitgebied.

Uitsnede risicokaart met ligging besluitgebied (rood omcirkeld)

Conclusie

Bij de beoogde herinrichting worden geen (beperkt) kwetsbare objecten gerealiseerd. Risicovolle bedrijvigheid en risicovol transport van gevaarlijke stoffen vindt op een dermate grote afstand van het besluitgebied plaats, dat er vanuit externe veiligheid geen belemmeringen bestaan voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.1.5 Milieuzonering

Goede ruimtelijke ordening voorziet in het voorkómen van hinder en gevaar. Door bij nieuwe ontwikkelingen voldoende afstand in acht te nemen tussen milieubelastende activiteiten (zoals bedrijven) en gevoelige functies (zoals woningen) kan goede ruimtelijke ordening gerealiseerd worden. Het is aan de ene kant zaak om te voorkomen dat er hinder en gevaar voor gevoelige bestemmingen ontstaat en aan de andere kant dient aan bedrijven voldoende zekerheid te worden geboden dat zij niet in hun activiteiten worden beperkt door nieuwe gevoelige functies. Om te bepalen of tussen de milieubelastende activiteiten en de gevoelige functies voldoende afstand in acht wordt genomen, is gebruik gemaakt van de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' uit 2009. In deze publicatie worden de richtafstanden gegeven voor de vier ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar.

De richtafstand geldt tussen enerzijds de grens van de bestemming die bedrijven (of andere milieubelastende functies) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een woning (of andere milieugevoelige functie) die volgens het bestemmingsplan of via vergunningvrij bouwen mogelijk is. De gegeven richtafstanden zijn in het algemeen richtafstanden en geen harde afstandseisen. Ze moeten daarom gemotiveerd worden toegepast. Dit betekent dat geringe afwijkingen in de lokale situatie mogelijk zijn. Het is aan te bevelen deze afwijkingen te benoemen en te motiveren.

Bij de voorliggende herinrichting worden geen milieubelastende en geen milieugevoelige functies gerealiseerd. Verdere toetsing aan het aspect milieuzonering is dan ook niet noodzakelijk.

4.1.6 Milieueffectrapportage

Toets m.e.r.-plicht

In het besluitgebied vindt de herinrichting van de oostelijke schootsvelden plaats, een bestaand groen gebied met o.a. een volkstuinencomplex, dat na herinrichting zijn groene functie behoudt. Hierbij vinden geen activiteiten plaats die voorkomen in onderdeel C van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.). Er is dus geen sprake van de verplichting om een m.e.r. procedure te doorlopen.

Toets m.e.r.-beoordelingsplicht

In onderdeel D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage is aangegeven bij welke activiteiten, plannen en besluiten een m.e.r.-beoordeling moet plaatsvinden, dat wil zeggen een nadere afwijking of mogelijk een m.e.r.-procedure moet worden gevolgd. De voorgenomen herinrichting van de oostelijke schootsvelden omvat ook geen activiteiten die voorkomen in onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r.. Hierdoor geldt voor dit initiatief ook geen m.e.r.-beoordelingsplicht.

Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Omdat de voorgenomen herinrichting van de oostelijke schootsvelden geen activiteiten bevat die voorkomt in onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r., is het uitvoeren van een vormvrije m.e.r.-beoordeling niet noodzakelijk.

4.2 Archeologie

Op basis van het vigerende bestemmingsplan 'Centrum Sittard' geldt voor het gehele besluitgebied de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie – 1'. Op grond van de planregels bij deze dubbelbestemming geldt een archeologische onderzoeksplicht bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor bouwen en/of het uitvoeren van werkzaamheden.

SOB Research heeft daarom in januari 2017 een proefsleuvenonderzoek en booronderzoek uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herinrichting van het besluitgebied. De belangrijkste conclusies uit dit onderzoek zijn hieronder samengevat. Voor meer informatie wordt verwezen naar het volledige onderzoeksrapport¹.

Het doel van het onderzoek was het inventariseren, waarderen en documenteren van gegevens en het veilig stellen van materiaal van vindplaatsen om daarmee informatie te behouden die van belang is voor kennisvorming over het verleden. In de proefsleuven zijn de verwachte archeologische en bouwkundige resten daadwerkelijk aangetoond. Het vondstmateriaal bestond uit aardewerk uit de 15^e tot 19^e eeuw, metaal, glas, botmateriaal, keramisch bouw materiaal en natuursteen. De vondst van een groot aantal koperen munten uit de 17^e eeuw is bijzonder. Daarnaast is de aanwezigheid van de buitenste gracht in het verleden aangetoond, ter plaatse van de beoogde locatie waar deze gracht teruggebracht zal worden. De buitenste gracht dateert uit een latere periode dan de dubbele gracht in het westelijk deel van de oostelijke schootsvelden, namelijk uit de Nieuwe Tijd A (circa 1500 – 1650 n. Chr.).

Zowel op basis van de fysieke als de inhoudelijke criteria, zoals vastgelegd in het deelproces Waarderen van de KNA 4.0, bijlage IV, is sprake van een als behoudenswaardig aan te merken archeologische vindplaats. De vestingwerken uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd A kunnen in ieder geval worden aangemerkt als een archeologische vindplaats van lokaal en regionaal belang. Met relatief geringe bodemingrepen zijn de onderzochte en nieuw ontdekte vestingwerken in het schootsveld van Fort Sanderbout weer goed herkenbaar en beleefbaar te maken, als het schootsveld tussen de Paardestraat en de Putstraat wordt gereconstrueerd. Van het laatmiddeleeuwse rondel, de vestinggrachten en het aarden grondwerk van het bastion zijn tijdens het laatste proefsleuvenonderzoek slechts delen onderzocht. Naar verwachting zijn in de ondergrond binnen het besluitgebied nog veel intacte resten van deze vestingwerken aanwezig.

Aanbevolen wordt de aangetroffen archeologische sporen, behorende tot de vestingwerken van Sittard uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd A in situ te behouden en in te passen binnen de plannen voor de herinrichting van de schootsvelden. Daarnaast wordt aanbevolen de herinrichtingswerkzaamheden te combineren met een geschikte vorm van aanvullend archeologisch onderzoek. Voorafgaand hieraan dient een programma van eisen te worden opgesteld voor dit vervolgonderzoek, dat moet zijn goedgekeurd door het bevoegd gezag.

¹ SOB Research, IVO-P en IVO-Overig 'Plangebied Fort Sanderbout e.o., Sittard, Gemeente Sittard-Geleen: Evaluatierapport, januari 2017

4.3 Cultuurhistorie

4.3.1 Algemeen

Rondom de ovaalvormige historische binnenstad van Sittard zijn de schootsvelden gelegen. Een belangrijk kenmerk van het schootsveld is de openheid, die eigen is aan de functionele militaire betekenis en tot ver in de twintigste eeuw nagenoeg onaangetast bleef. Het voormalige schootsveld van Sittard is meer dan een verzameling open vlaktes rondom de binnenstad. De oude verdedigingsgordel kan worden gezien als een landschapsarchitectonisch geheel en een samenhangend systeem, dat ondanks de verstedelijking aan de randen en enkele grootschalige invullingen nog redelijk intact is. Het over het algemeen groene en open karakter van het schootsveld, van oudsher slechts doorsneden door de historische uitvalswegen, is van grote cultuurhistorische waarde.

Het gebied van de volkstuinten tussen de Paardestraat en de Putstraat vormt het meest gave deel van de Sittardse schootsvelden. Met gaafheid is hier een nagenoeg compleet tijdsbeeld bedoeld, in dit geval de situatie van circa 1800 n. Chr. Kernkwaliteit van het gebied is het groene en kleinschalige karakter. Dit groene en kleinschalige karakter komt voort uit de bijzondere, uit het begin van de 19^e eeuw daterende, verkaveling en het feit dat de verschillende percelen met hagen zijn afgescheiden.

De huidige tuinstructuur (kleinschalige verkaveling met afscheiding door hagen) is kort na 1800 n. Chr. ontstaan, als gevolg van de verkoop van de vestinggrond aan particulieren destijds. De perceelgrenzen in het gebied bleven gedurende tweehonderd jaar nagenoeg ongewijzigd. De grachten waren al lang dichtgeslibd en door grondbewerking geëgaliseerd. Gaandeweg zijn ook de afwateringssloten als restanten van het grachtenstelsel verdwenen. Wat wel bewaard bleef zijn de contouren van de voormalige grachten, die herkenbaar zijn in het 19^e-eeuwse verkavelingspatroon en vrijwel zeker teruggaan tot circa 1500 n. Chr.

In het verleden was het gebruikelijk om percelen af te scheiden met hagen. De haagstructuren in het gebied komen overeen met de historische percelering en zijn meer dan tweehonderd jaar oud. Vanuit cultuurhistorisch oogpunt zijn de haagstructuren dus vooral van waarde als historische vorm van afscheiding en aanduiding van de oude perceelgrenzen (de hagen zelf zijn overigens niet zo oud en in de loop der tijd vervangen door nieuwe hagen die wel op dezelfde plek werden aangeplant).

Aan de zuidoostelijke voet van de wal ligt fort Sanderbout, het enige overgebleven fort van Sittard. Dit fort is gespaard gebleven, omdat op het bolwerk sinds het begin van de achttiende eeuw de Joodse begraafplaats was gelegen. Van het fort zijn slechts de noordelijke kazemat met twee schietgaten en de bomvrije gang nog aanwezig. De stadswal heeft een bijzondere waarde als verzamelement met uniek uitzicht op het schootsveld. Omgekeerd is het vrije uitzicht op de binnenstad goed beleefbaar vanaf de President Kennedyingel. Er zijn duidelijke zicht- en referentiepunten op de binnenstad.

4.3.2 Onderbouwing ingrepen fase 3 vanuit cultuurhistorie

Hieronder wordt een onderbouwing gegeven van de voorgenomen maatregelen in fase 3 vanuit het oogpunt van de aanwezige cultuurhistorische waarden ter plaatse. In het geldende bestemmingsplan is een bepaalde tijdperiode juridisch-planologisch beschermd, in dit geval de situatie van circa 1800 n. Chr., waarin de tuinen met hun historische percelering en perceelsafscheidings kermerkende kwaliteiten zijn. Vanuit een breder perspectief gezien, worden er middels de voorliggende ontwikkeling van de buitenste gracht waardevolle elementen uit een andere tijdperiode teruggebracht. Deze komen in de plaats van een klein deel van het historische tuinencomplex.

Vanwege de beoogde aanleg van de buitenste gracht zal het oostelijk deel van het volkstuinengebied deels komen te vervallen, waarbij de historisch waardevolle percelering en perceelsbegrenzing in de vorm van hagen zal verdwijnen.

Als gevolg van de ontwikkeling zal hierdoor netto circa 6% van de planologisch beschermde tuinen komen te vervallen. Het overige deel van het volkstuienencomplex blijft behouden en wordt heringericht, als onderdeel van het totaalplan. Hierbij wordt uitgegaan van de historische percelering en afscheiding tussen de percelen door middel van hagen. Bovendien worden nieuwe volkstuinten gerealiseerd in het noordelijk deel van het besluitgebied, ter vervanging van de te vervallen volkstuinten. Deze worden op dezelfde manier als de huidige volkstuinten ingericht, met een gelijke percelering en hagen als perceelsafscheiding.

Ter plaatse van de beoogde buitenste gracht was in het verleden reeds ook een buitengracht aanwezig, die dateert uit een latere periode dan de dubbele gracht in het westelijk deel van het besluitgebied. In de huidige situatie is de historische locatie van de gracht zichtbaar als een kleine verlaging in het maaiveld.

De keuze om de historische buitenste gracht terug te brengen in de oostelijke schootsvelden, ten koste van een deel van de historische tuinen, komt voort uit een cultuurhistorische afweging en de integrale visie voor de schootsvelden. Deze visie, inclusief de keuze om water terug te brengen in de schootsvelden, is bovendien vastgelegd in het vigerend gemeentelijk beleid.

Vanuit het aspect cultuurhistorie is het enerzijds gewenst om de tuinen vanwege de cultuurhistorische waarden (in de vorm van de haagstructuur) te behouden, anderzijds voegt het opnieuw zichtbaar maken van de historische buitenste gracht een nieuw cultuurhistorisch element uit een andere periode toe aan de schootsvelden. Vanuit cultuurhistorie is hier dus een afweging gemaakt tussen het behoud van een waardevol element uit de ene periode (de tuinen met kenmerkende percelering en erfafscheiding in de vorm van een haagstructuur) of het terugbrengen van een cultuurhistorisch element (de buitenste gracht) uit een andere periode.

Water heeft vanuit historisch perspectief altijd een belangrijke rol gespeeld in de schootsvelden. De grachten hadden naast een verdedigende functie ook een functie ten behoeve van het waterbeheer. Bij hevige regenval werd het water uit de stad en het water dat van de plateaus kwam, opgevangen in

de grachten en vervolgens geleidelijk via de beek afgevoerd. In het kader van het integraal waterbeheer is het wenselijk om, gebaseerd op de historische situatie, het hemelwater van het riool af te koppelen en waar mogelijk de bufferfunctie van de gracht te herstellen. Deze historische functie van de gracht is doorslaggevend geweest in de keuze om de buitenste gracht terug te brengen in de schootsvelden.

In de integrale afweging, die is weergegeven in paragraaf 2.3, zijn naast cultuurhistorie tevens de aspecten waterbeheer, ecologie en belevingswaarde afgewogen. Mede gezien de positieve effecten van de buitenste gracht vanuit de opzichten waterbeheer, ecologie en beleving, is de keuze gemaakt om prioriteit te geven aan het terugbrengen van de buitenste gracht, ter plaatse van een (klein) deel van het totale volkstuinencomplex.

4.3.3 Conclusie

Zoals in bovenstaande subparagraaf is toegelicht, heeft de ontwikkeling tot gevolg dat een klein deel van het in het geldende bestemmingsplan beschermde tuinencomplex komt te vervallen. In plaats daarvan wordt de buitenste gracht, een cultuurhistorisch waardevol element uit een andere tijdperiode, teruggebracht in de schootsvelden. De ontwikkeling van de buitenste gracht wordt vanuit cultuurhistorisch perspectief aanvaardbaar geacht, omdat hiermee een cultuurhistorisch waardevol element uit een andere periode wordt teruggebracht in de schootsvelden. Een deel van het tuinencomplex met cultuurhistorische waarden in de vorm van een haagstructuur komt weliswaar te vervallen, maar dit betreft slechts een klein gedeelte (circa 6% van de totale oppervlakte) en in plaats daarvan worden elders in het gebied nieuwe tuinen gerealiseerd. Deze vervangende volkstuinen sluiten aan bij de historische percelering (en worden weer door een haagstructuur gemarkeerd) van het tuincomplex. Daarnaast wordt het bestaande volkstuinencomplex in het totaalplan opgewaardeerd, waarbij de historische waarde van de tuinen wordt versterkt.

Op grond van de dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorie', kan een omgevingsvergunning voor het verwijderen van de oostelijke volkstuinen en de aanleg van de buitenste gracht pas verleend worden nadat het bevoegd gezag een advies met betrekking tot de karakteristieken en/of cultuurhistorische waarden heeft ingewonnen bij de door het college van Burgemeester en Wethouders aangewezen commissie van ter zake deskundigen.

Deze ruimtelijke onderbouwing is daarom voor advies voorgelegd aan de gemeentelijke Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit. Het advies van deze commissie zal separaat aan de omgevingsvergunningaanvraag worden toegevoegd, zodat het college van Burgemeester en Wethouders dit in de besluitvorming inzake de omgevingsvergunningaanvraag kunnen betrekken.

4.4 Flora en fauna

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Gebiedsbescherming vanuit de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming heeft voor wat betreft gebiedsbescherming betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunningplichtig.

Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur, bestaande uit beschermingszones van verschillende typen (waaronder de Goudgroene en Zilvergroene natuurzones), is ruimtelijk vastgelegd in het POL2014, welke is vastgesteld op 12 december 2014. De Goudgroene natuurzone vormt het netwerk aan bestaande natuurgebieden (voormalige EHS) en nieuw aan te leggen natuur en verbindingzones tussen de gebieden. De beheergebieden voor agrarisch natuurbeheer behoren tot de Zilvergroene natuurzone. In het Provinciaal Natuurbeheerplan zijn de na te streven doelen weergegeven op het gebied van (agrarisch) natuur- en landschapsbeheer. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Soortenbescherming vanuit de Wet natuurbescherming

Soortenbescherming vanuit de Wet natuurbescherming heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlin- ders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaat- planten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming val- len, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.10 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en die- ren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet onder de Wet natuurbescherming vanaf 1 januari 2017 naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met juridisch zwaarder beschermde soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming (Wnb-andere soorten), de door de betreffende provincie gekozen soorten uit het besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, de soorten uit Bijlage IV van de

Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en met alle in Europa inheemse vogels vanwege de Vogelrichtlijn (Wnb-hrl).

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermd. Tenslotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Het is momenteel nog niet geheel duidelijk hoe de Wet natuurbescherming omgaat met deze indeling. Vooralsnog moet ervan uitgegaan worden, dat deze indeling gehandhaafd blijft.

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust en verblijfplaats te garanderen.

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

Het besluitgebied ligt niet in of in de directe omgeving van een Natura 2000-gebied. Het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied, het Geleenbeekdal, ligt op ruim 5 kilometer ten zuiden van het besluitgebied. Gezien deze afstand en de aard van de ontwikkeling wordt geen invloed uitgeoefend op wettelijk beschermde natuurgebieden.

Planologische gebiedsbescherming

Het besluitgebied ligt niet binnen een provinciaal beschermd natuurgebied. Het meest dichtbij gelegen natuurgebied betreft een bosstrook in de bronsgroene landschapszone, op circa 300 meter ten zuiden van het besluitgebied. Gezien deze afstand en de aard van de ontwikkeling wordt geen invloed uitgeoefend op planologisch beschermde natuurgebieden.

Toetsing soortenbescherming

Quickscan flora en fauna

Ecologica heeft in maart 2017 een quickscan uitgevoerd naar het eventueel voorkomen van beschermde flora en fauna in het besluitgebied. De belangrijkste conclusies van dit onderzoek zijn hieronder samengevat. Voor meer informatie wordt verwezen naar het volledige onderzoeksrapport².

Aanvullend onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk. Een enkel stenen gebouwtje binnen het besluitgebied kan door vleermuizen namelijk gebruikt worden als verblijfplaats. De resultaten van dit

² Ecologica BV, *Notitie quickscan beschermde flora en fauna gracht fort Sanderbout te Sittard*, kenmerk P2017/18, 20 maart 2017

aanvullend onderzoek zijn hieronder opgenomen onder het kopje 'aanvullend vooronderzoek vleermuizen'.

Voor het overige zijn in het besluitgebied geen negatieve effecten te verwachten op beschermde soorten als gevolg van de voorgenomen herinrichting. Het verwijderen van schuurtjes en overige gebouwtjes alsmede het verwijderen van bomen, struweel en overige hogere vegetatie dient buiten het broedseizoen plaats te vinden. Voor het broedseizoen wordt geen vaste periode aangehouden. Over het algemeen wordt medio juli aangehouden als einde van het broedseizoen. Men dient echter altijd alert te zijn op latere broedgevallen. Indien het wel noodzakelijk of gewenst is om deze werkzaamheden uit te voeren in het broedseizoen, dient door een ecooloog te zijn vastgesteld dat er geen nesten aanwezig zijn die verstoord kunnen worden als gevolg van de werkzaamheden.

Aanvullend onderzoek vleermuizen

Ecologica heeft een aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen in het besluitgebied uitgevoerd. De conclusies van dit onderzoek zijn hieronder samengevat. Voor meer informatie wordt verwezen naar het volledige onderzoeksrapport³.

Binnen het onderzoeksgebied bij Fort Sanderbout zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen, niet in het Fort en niet in de volkstuinhuisjes. Het onderzoeksgebied is verder van weinig belang voor vleermuizen gezien de lage waargenomen aantallen (maximaal 2 dieren). Van een onmisbaar foerageergebied binnen de plangrenzen is geen sprake; bij kap van de bomen en sloop van de volkstuinhuisjes verdwijnt er geen jachtgebied. Er zijn ook geen vaste vliegroutes aangetroffen binnen het plangebied. De geplande ontwikkelingen leiden dan ook niet tot een overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

De werkzaamheden kunnen zonder ontheffing van de Wet natuurbescherming worden uitgevoerd. Wel dient de initiatiefnemer rekening te houden met het broedseizoen – er mag niet gerooid of gekapt of gesloopt worden tijdens het broedseizoen van vogels (van maart, als de wilde eenden, merels en duiven starten met nestbouw, tot en met oktober, als de houtduiven nog een vierde broedsel grootbrengen). De kap- rooiwerkzaamheden dienen dus voor half februari uitgevoerd te zijn en het hout en de takken afgevoerd.

Conclusie

Vanuit de Wet natuurbescherming zijn er geen belemmeringen voor de voorgenomen ontwikkeling, met inachtneming van de algemene zorgplicht en het verwijderen van groen en gebouwtjes buiten het broedseizoen.

³ Ecologica BV, *Rapportage veldonderzoek vleermuizen fort Sanderbout, in Sittard*, kenmerk P2017/18, 28 september 2017

4.5 Leidingen en infrastructuur

Op circa 25 meter ten oosten van het besluitgebied ligt een ondergrondse hoge druk gasvoedingsleiding. De planologische beschermingszone van de leiding reikt niet tot aan het besluitgebied, waardoor de ligging ten opzichte van deze leiding geen belemmering vormt. Volgens het vigerende bestemmingsplan en de kaarten van de Gasunie zijn er voor het overige binnen het besluitgebied en de directe omgeving geen leidingen met een planologische beschermingszone gelegen, die een belemmering zouden kunnen vormen voor de beoogde ontwikkeling.

4.6 Verkeerskundige aspecten

Het besluitgebied is en blijft ook na de herinrichting alleen toegankelijk voor langzaam verkeer. Als gevolg van de herinrichting van de oostelijke schootsvelden zal het aantal gebruikers van de volkstuinen niet wijzigen in vergelijking met de huidige situatie. De te verwijderen volkstuinen in het besluitgebied worden namelijk vervangen door nieuwe volkstuinen in het noordelijk deel van de schootsvelden. Daarnaast komt het merendeel van de gebruikers per fiets of te voet naar het tuinencomplex. Slechts incidenteel wordt gebruik gemaakt van auto's. De bestaande openbaar toegankelijke parkeerplaats aan de zuidzijde van het besluitgebied is toereikend om deze parkeerbehoefte te kunnen opvangen. Voor het overige worden in het besluitgebied geen activiteiten gerealiseerd die een extra verkeersaantrekkende werking hebben. Het aspect verkeer en parkeren vormt hiermee geen belemmering.

4.7 Waterhuishouding

In deze paragraaf wordt beschreven op welke wijze het waterhuishoudkundig systeem in het besluitgebied opgebouwd is en hoe rekening is gehouden met de (ruimtelijk) relevante aspecten van (duurzaam) waterbeheer. Een beknopte beschrijving van de kenmerken van het watersysteem kan het benodigde inzicht geven in het functioneren van dit systeem.

Beleidskader

Relevante beleidsstukken op het gebied van water zijn het Waterbeheerplan 2016-2021 van het waterschap Limburg, het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014 (POL2014), het Provinciaal Waterplan van de provincie Limburg, het Nationaal Waterplan, WB21, Nationaal Bestuursakkoord Water en de Europese Kaderrichtlijn Water. Belangrijkste gezamenlijke punt uit deze beleidsstukken is dat water een belangrijk sturend element is in de ruimtelijke ordening. Water legt een ruimteclaim op het (stads)landschap waaraan voldaan moet worden. De bekende drietrapsstrategieën zijn leidend:

- vasthouden-bergen-afvoeren (waterkwantiteit);
- voorkomen-scheiden-zuiveren (waterkwaliteit).

Daarnaast is de “Beleidsbrief regenwater en riolering” nog relevant. Hierin staat hoe het best omgegaan kan worden met het hemelwater en het afkoppelen daarvan. Ook hier gelden de driestapsstrategieën.

Tot slot is op regionaal niveau het 'Beleidsplan Afvalwater Westelijke Mijnstreek' relevant. Dit beleidsplan is opgesteld voor de periode 2015-2020 door de gemeenten Sittard-Geleen, Schinnen, Stein en Beek in samenwerking met het voormalige waterschap Roer en Overmaas en het Waterschapsbedrijf Limburg. De visie op de afvalwaterketen is een duurzame afvalwaterketen, waarbij afvalwater wordt omgezet in schone grondstoffen, energie en schoon water. Terugwinnen en het sluiten van de keten staan centraal. Hemelwater wordt zoveel mogelijk zichtbaar en bovengronds verwerkt, door gebruik te maken van de openbare ruimte. Grondwater wordt op een natuurlijke manier behandeld, waar mogelijk door middel van niet-technische oplossingen. Bij nieuwbouw en aanpassingen gelden de eerder genoemde driestapsstrategieën.

Kenmerken van het watersysteem

De kenmerken van de watersystemen, zoals die voorkomen in het besluitgebied (en omgeving), kunnen het beste beschreven worden door een onderverdeling te maken in de soorten van water die in het gebied aanwezig zijn. De belangrijkste zijn: grondwater, oppervlaktewater, ecosystemen, hemel- en afvalwater.

Grondwater

Op basis van de Omgevingsverordening Limburg 2014 is het besluitgebied niet gelegen in een waterwingebied of een grondwaterbeschermingsgebied. Wel ligt het besluitgebied binnen de boringsvrije zone Roerdalslenk zone II. Omdat er geen diepe grondboringen zijn voorzien, vormt de ligging in de Roerdalslenk zone II geen belemmering.

Ecosystemen

Het besluitgebied ligt niet binnen beschermingsgebieden, attentiegebieden of zoekgebieden voor beekherstel en ecologische verbindingzones.

Oppervlaktewater

In de bestaande situatie is er geen oppervlaktewater in het besluitgebied aanwezig. Op basis van de Legger van het waterschap Limburg loopt ten noorden van het besluitgebied, langs de noordzijde van de Paardestraat de secundaire watergang Geleenbeek. De ontwikkelingen in het besluitgebied hebben geen invloed op deze watergang.

Bij de voorgenomen herinrichting wordt oppervlaktewater gecreëerd in het besluitgebied in de vorm van de buitenste gracht. Deze zal echter alleen bij natte weeromstandigheden watervoerend zijn. Bij droge omstandigheden heeft de gracht het karakter van een groene, bloemrijke verlaging in het landschap.

Hemelwater

Bij het voorliggend initiatief wordt geen nieuw verhard oppervlak gecreëerd. De buitenste gracht wordt ingezaaid met een bloemrijk graslandmengsel en biedt ruimte voor berging en infiltratie van hemelwater vanuit andere delen van het centrum. De wandelpaden worden uitgevoerd in een waterdoorlatende halfverharding en zorgen hiermee ook niet voor nieuw verhard oppervlak.

Doordat er geen verhard oppervlak wordt gecreëerd en de buitenste gracht bergings- en infiltratiecapaciteit toevoegt, heeft de ontwikkeling een positieve invloed op de omgang met hemelwater in de omgeving.

Afvalwater

Bij de voorgenomen ontwikkeling wordt geen afvalwater geproduceerd, een aansluiting op het gemeentelijk riool is dan ook niet nodig.

Overleg waterbeheerder

Gezien de ligging en aard van het project is vooroverleg met het Waterschap Limburg niet nodig. Omdat er geen nieuw verhard oppervlak wordt gecreëerd, is een wateradvies niet noodzakelijk.

Conclusie

Bij de voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatieve consequenties op de waterhuishouding en draagt bij aan de mogelijkheden tot hemelwaterberging nabij het centrum van Sittard.

5. ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

Op 1 juli 2008 zijn samen met de Wet ruimtelijke ordening (Wro) bepalingen omtrent de grondexploitatie (Afdeling 6.4 Wro) in werking getreden. In de Grondexploitatiewet is bepaald dat de gemeente bij het vaststellen van een planologische maatregel waarin mogelijkheden voor een bouwplan gecreëerd worden, verplicht is maatregelen te nemen die verzekeren dat de kosten die gepaard gaan met de ontwikkeling van de locatie worden verhaald op de initiatiefnemer van het plan. Deze verplichting vervalt indien de gronden volledig in eigendom zijn van de gemeente.

Indien het kostenverhaal anderszins is verzekerd, dan kan de gemeente afzien van het opstellen van een exploitatieplan. Eveneens is de gemeente niet verplicht een exploitatieplan vast te stellen in bij het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) aangegeven gevallen waar het kostenverhaal minimaal is, of niet opweegt tegen de bestuurlijke lasten (artikel 6.12, lid 2, aanhef, juncto artikel 6.2.1a Bro).

Aangezien het voorliggende initiatief geen bouwplan betreft zoals bedoeld in artikel 6.2.1 van het Bro, is er geen sprake van verplicht kostenverhaal. Het vaststellen van een exploitatieplan is daarom niet nodig.

6. AFWEGING VAN BELANGEN

De gewenste ontwikkeling is strijdig met het vigerende bestemmingsplan 'Centrum Sittard'. Het verwijderen van de cultuurhistorisch waardevolle en haagstructuur en groen ter van de buitenste gracht is strijdig met de dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorie', omdat deze juridisch-planologisch beschermd is in het vigerende bestemmingsplan. Verwijdering van deze haagstructuur leidt tot een onevenredige aantasting van de in het bestemmingsplan beschermde cultuurhistorische waarden. Het betreft voornamelijk de historische percelering en de haagstructuren die de historische afscheiding tussen de afzonderlijke tuinen vormen. Voor deze ingreep wordt daarom een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan aangevraagd.

Het vigerende bestemmingsplan biedt geen afwijkings- of wijzigingsmogelijkheden waarmee het initiatief kan worden toegestaan. Door het verlenen van een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, kan het initiatief mogelijk worden gemaakt. De voorliggende ruimtelijke onderbouwing maakt deel uit van deze vergunningaanvraag.

Vanuit de historische functie en cultuurhistorische waarde van de buitenste gracht is het gewenst om deze terug te brengen in de oostelijke schootsvelden. Deze historische functie van de gracht is doorslaggevend geweest in de keuze om deze terug te brengen in de schootsvelden. Ook in het gemeentelijk beleid is het terugbrengen van water in de schootsvelden een belangrijk uitgangspunt. Mede gezien de positieve effecten van de buitenste gracht vanuit de opzichten waterbeheer, ecologie en beleving, is de keuze gemaakt om prioriteit te geven aan het terugbrengen van de buitenste gracht, ter plaatse van een (klein) deel van het totale tuinencomplex. De toevoeging van de buitenste gracht en de wandelpaden vergroot tevens de belevingswaarde van het gebied. Tegen de voorgenomen ontwikkeling bestaan vanuit ruimtelijk en stedenbouwkundig oogpunt dus geen bezwaren.

De ontwikkeling is op basis van de huidige beleidsinzichten mogelijk. Landschappelijke- en natuurwaarden worden niet aangetast en ook vanuit milieutechnische aspecten bestaan er geen bezwaren tegen de beoogde ontwikkeling.

Vanuit cultuurhistorisch perspectief is het enerzijds gewenst om de waardevolle haagstructuur van de volkstuinen te behouden, anderzijds voegt het opnieuw zichtbaar maken van de historische buitenste gracht een nieuw cultuurhistorisch element uit een andere periode toe aan de schootsvelden. Vanuit cultuurhistorie is hier dus een afweging gemaakt tussen het behoud van een waardevol element uit de ene periode (de tuinen met kenmerkende percelering en erfafscheiding) of het terugbrengen van een cultuurhistorisch element (de buitenste gracht) uit een andere periode. Als gevolg van de ontwikkeling zal hierbij slechts een klein deel van de planologisch beschermde tuinen komen te vervallen (netto circa 6%).

Water heeft vanuit historisch perspectief altijd een belangrijke rol gespeeld in de schootsvelden. De grachten hadden naast een verdedigende functie ook een functie ten behoeve van het waterbeheer. Bij hevige regenval werd het water uit de stad en het water dat van de plateaus kwam, opgevangen in de grachten en vervolgens geleidelijk via de beek afgevoerd. In het kader van het integraal waterbeheer is het wenselijk om, gebaseerd op de historische situatie, het hemelwater van het riool af te koppelen en waar mogelijk de bufferfunctie van de gracht te herstellen.

Op basis van het voorgaande wordt dan ook geconcludeerd dat de realisatie van de voorgenomen ontwikkeling niet bezwaarlijk is.

7. PROCEDURE, OVERLEG EN PLANSTUKKEN

Procedure

Voor deze ontwikkeling is een omgevingsvergunning nodig op basis van artikel 2.1 lid 1 sub c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Omdat de ontwikkeling in strijd is met het geldende bestemmingsplan dient de motivering van het besluit (de omgevingsvergunning) een goede ruimtelijke onderbouwing te bevatten. Om het project planologisch gezien te verankeren is gekozen voor het aanvragen van de omgevingsvergunning ex artikel 2.12 lid 1, sub a., onder 3° Wabo, waarvoor de uitgebreide procedure moet worden gevolgd. Dit document vormt de ruimtelijke onderbouwing en maakt daarmee onderdeel uit van de omgevingsvergunning.

Voor het verlenen van een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan dient de uitgebreide procedure, zoals beschreven in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) te worden gevolgd. Hiertoe is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing. De Wabo geeft hierop enkele aanvullingen. Dit zijn onder andere:

- Aanvraag, ontwerpbesluit en/ of het definitieve besluit moeten op grond van zowel de Wabo als het Besluit omgevingsrecht (Bor) in bepaalde specifieke gevallen aan specifieke personen of instanties worden toegestuurd. Te denken valt aan het orgaan dat de verklaring van geen bedenkingen afgeeft, de Inspectie, een ander bestuursorgaan dan het aangewezen bevoegd gezag, etc.
- Iedereen kan zienswijzen op het ontwerp-besluit indienen (art. 3.12 lid 5 Wabo). Alleen belanghebbenden kunnen rechtstreeks in beroep gaan bij de Rechtbank, mits aan de eisen van artikel 6:13 Awb is voldaan.
- De beslistermijn van zes maanden begint te lopen op de dag ná de dag van ontvangst van een -ontvankelijke- aanvraag (art. 3.12 lid 7 Wabo).
- De beslistermijn van zes maanden mag éénmaal verlengd worden, met ten hoogste zes weken (art. 3.12 lid 8 Wabo).
- Bij een geval als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, onder 3°, van de Wabo (de toestemming uit de Wabo die in de plaats komt van het projectbesluit) wordt de kennisgeving van het ontwerpbesluit en de mededeling van het definitieve besluit in de Staatscourant geplaatst. De mededeling van het definitieve besluit wordt tevens langs elektronische weg gedaan en beschikbaar gesteld (art. 6.14 Bor).

Na het verlenen van de vergunning kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank tegen de verleende vergunning. Tot slot kan hoger beroep worden ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Vooroverleg

In artikel 6.18 van het Besluit omgevingsrecht is artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening van toepassing verklaard. Voor onderhavige procedure dient dan ook vooroverleg te worden gevoerd met diensten van het Rijk, provincie en het waterschap. Deze instanties kunnen aangeven dat in bepaalde gevallen vooroverleg niet noodzakelijk is. Bij de voorbereiding van een omgevingsvergunning voor het

afwijken van het bestemmingsplan moeten burgemeester en wethouders, indien niet is aangegeven dat van vooroverleg kan worden afgezien, daarom overleg plegen met het Waterschap, met andere gemeenten wiens belangen bij het plan betrokken zijn en met de betrokken rijks- en provinciale diensten.

Omdat er vanwege de ligging en de aard van het initiatief geen rijks-, provinciale- of waterschapsbelangen in het geding zijn, is vooroverleg met het Rijk, de provincie Limburg en het Waterschap Limburg niet noodzakelijk.

Planmethodiek en verbeelding

Conform de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is een analoog en digitaal besluitvlak van het besluitgebied gemaakt.

BIJLAGEN

Bijlage 1:

Begrenzing besluitgebied

